



## Voorstel

---

<b>Onderwerp:</b> 1e Begrotingswijziging 2023-2026 op basis van het Collegewerkprogramma 2022-2026 Albrandswaard.	<b>College van burgemeester en wethouders</b> 8 november 2022	<b>Zaaknummer</b> 597458
<b>Portefeuillehouder</b> Mario Bianchi		<b>Openbaar</b>
<b>E-mailadres opsteller:</b> k.weeda@bar-organisatie.nl		

## Geadviseerd besluit

---

1. De in het Collegewerkprogramma (CWP) 2022-2026 Albrandswaard vermelde bedragen als 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging 2023-2026 vast te stellen en deze per programma te wijzigen conform de programmawijzigingen zoals aangegeven in de bijlage Financiële vertaling CWP.

2. Een nieuwe Reserve Huisvesting Onderwijs te vormen en hierin in 2024 een bedrag van € 1.500.000,- te storten ter dekking van de te verwachten voorbereidings- en investeringskosten voor Onderwijshuisvestingsontwikkelingen.

3. Een nieuwe Reserve Projectontwikkelingen te vormen en hierin in 2025 een bedrag van € 1.500.000,- te storten ter dekking van de te verwachten toekomstige kosten voor op handen zijnde Projectontwikkelingen.

---

## Raadsvoorstel

### Inleiding

Voor u ligt het Collegewerkprogramma 2022-2026 'Denken, durven en doen, werk in uitvoering!' In dit werkprogramma laten wij u zien waar wij als college van de gemeente Albrandswaard de komende vier jaar mee aan de slag gaan, maar nog belangrijker hoe wij dat samen met inwoners doen. Open en transparant over onze voornemens en duidelijk over de mogelijkheden van inbreng door inwoners over onze plannen. Samen denken in mogelijkheden en oplossingen. Het CWP is tot stand gekomen vanuit het raadsakkoord, waarna we in gesprek zijn gegaan met betrokken partijen. Op maandag 17 en dinsdag 18 oktober hebben consultaties plaatsgevonden met maatschappelijke partners, inwoners en raadsleden. De opbrengsten vanuit deze consultaties zijn opgenomen in de bijlage.

### Beoogd effect

Een juiste en rechtmatige verwerking van de in het CWP 2022-2026 Albrandswaard vermelde bedragen als 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging 2023-2026.

### Argumenten

*1.1 Hiermee geeft de raad invulling aan haar financiële kaderstellende en controlerende taak.*

De raad geeft de financiële en regelgevende kaders waarbinnen het college uitvoering moet gaan geven aan het Raadsakkoord middels bijgevoegde acties en speerpunten in het CWP.

*2.1 In verband met de te verwachten voorbereidings- en investeringskosten voor Onderwijshuisvestingsontwikkelingen, het vormen en vullen van een reserve.*

Het vormen van een reserve en storten van een bedrag hierin is wenselijk en een raadsbevoegdheid.

*3.1 In verband met de te verwachte toekomstige kosten voor op handen zijnde Projectontwikkelingen, het vormen en vullen van een reserve.*

Het vormen van een reserve en storten van een bedrag hierin is wenselijk en een raadsbevoegdheid.

### Overleg gevoerd met

Maatschappelijke instellingen, verenigingen en bedrijven.

Leden van de raad van Albrandswaard aanwezig tijdens de consultatieavond 18 oktober 2022.

### Kanttekeningen

Geen.

### Uitvoering/vervolgstappen

Voortgang uitvoering van dit CWP wordt gerapporteerd in de reguliere P&C-cyclus maar ook 2-maandlijks via het programma Pepperflow (zichtbaar via <https://albrandswaard.begrotingonline.nl>).

### Financiën

Onderstaand geven wij het actuele overzicht van ons begrotingsaldo 2023-2026 na verwerking van alle mutaties na de vastgestelde Primaire Begroting 2023-2026 en 2e tussenrapportage 2022.

De septembercirculaire 2022 geeft een extra positief beeld welke uitgebreid is toegelicht in de al toegezonden RIB.

<b>Financieel perspectief.</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
Saldo Primaire begroting 2023-2026	2.190.700	4.111.900	5.561.300	3.722.200
2e tussenrapportage 2022	-667.900	-798.400	-787.400	-749.400
Septembercirculaire 2022	732.000	833.000	832.000	1.869.000
Financiële vertaling CWP (zie bijlage)	-1.820.000	-3.432.000	-4.297.000	-3.667.000
<b>Actueel saldo:</b>	<b>434.800</b>	<b>714.500</b>	<b>1.308.900</b>	<b>1.174.800</b>

Na de financiële vertaling en verwerking van het CWP 2022-2026 laat het saldo van onze begroting 2023-2026 nog een positief resultaat zien.

### Inclusiviteitstoets

N.v.t.

### Communicatie/participatie na besluitvorming

Communicatie en terugkoppeling aan alle betrokkenen die input en reflectie hebben gegeven voor/op het CWP 2022-2026 Albrandswaard.

## **Bijlagen**

---

1. A. CWP 2022-2026.pdf
2. B. Financiële vertaling CWP 2022-2026
3. C. Samenvatting consultatie CWP 2022-2026

## CONCEPT RAADSBESLUIT

---

<b>Onderwerp:</b> 1e Begrotingswijziging 2023-2026 op basis van het Collegewerkprogramma 2022- 2026 Albrandswaard.		<b>Zaaknummer:</b> 597458

De raad van de gemeente Albrandswaard,  
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders op 8 november 2022,  
gelet op  
Geen.

### BESLUIT:

---

1. De in het Collegewerkprogramma (CWP) 2022-2026 Albrandswaard vermelde bedragen als 1<sup>e</sup> Begrotingswijziging 2023-2026 vast te stellen en deze per programma te wijzigen conform de programmawijzigingen zoals aangegeven in de bijlage Financiële vertaling CWP.
  2. Een nieuwe Reserve Huisvesting Onderwijs te vormen en hierin in 2024 een bedrag van € 1.500.000,- te storten ter dekking van de te verwachten voorbereidings- en investeringskosten voor Onderwijshuisvestingsontwikkelingen.
  3. Een nieuwe Reserve Projectontwikkelingen te vormen en hierin in 2025 een bedrag van € 1.500.000,- te storten ter dekking van de te verwachten toekomstige kosten voor op handen zijnde Projectontwikkelingen.
-

## Collegewerkprogramma

**2022 – 2026**

**Denken, durven en doen, werk in uitvoering!**



## Denken, durven en doen, werk in uitvoering!

Voor u ligt het collegewerkprogramma 2022-2026 'Denken, durven en doen, werk in uitvoering!' In dit werkprogramma laten wij u zien waar wij als college van de gemeente Albrandswaard de komende vier jaar mee aan de slag gaan maar nog belangrijker hoe wij dat samen met inwoners doen. Open en transparant over onze voornemens en duidelijk over de mogelijkheden van inbreng door inwoners over onze plannen. Samen denken in mogelijkheden en oplossingen. We laten zien hoe we met de opbrengst aan de slag gaan.

Albrandswaard is dé plek waar iedereen prettig kan wonen, werken en recreëren. Daar zetten wij ons als college voor in samen met de gemeenteraad en onze inwoners. Denken, durven en doen, werk in uitvoering!' is ons motto hierbij, met een frisse blik op het lokaal bestuur

College van Albrandswaard:

Jolanda de Witte, burgemeester, portefeuillehouder Openbare Orde en Veiligheid, Communicatie

Richard Polder, wethouder Ruimtelijke Ordening, Woningbouw, Duurzaamheid en Buitenruimte

Mario Bianchi, wethouder Financiën, Economie & Werk, Bedrijfsvoering & Dienstverlening, Afval, Mobiliteit en Sport

Mieke van Ginkel, wethouder Welzijn, Wonen, Zorg, Cultuur en Educatie

### Een frisse blik op lokaal bestuur

Alles draait om onze inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties. Voor hen zetten wij ons als college en gemeenteraad in. In het raadsprogramma “Denken, Durven en Doen” heeft de gemeenteraad het college de kaders meegegeven waar met het collegewerkprogramma uitvoering aan wordt gegeven.

We investeren in een goede communicatie met onze inwoners. Als college willen wij in onze communicatie niet alleen goede en betrouwbare informatie geven maar zijn we ook helder over wat er kan en niet kan. We luisteren naar wat onze inwoners van ons willen weten. Naast het goede gesprek maken we ook gericht gebruik van sociale media en communicatiemiddelen die onze inwoners gebruiken.

Bij het maken van dit collegewerkprogramma hebben we dit in de praktijk gebracht. Op 17 en 18 oktober heeft het college uitgebreid gesproken met inwoners, met leden van de maatschappelijke organisaties, ondernemers en raadsleden. Een aantal punten uit die gesprekken is verwerkt in het collegewerkprogramma.

Hieronder leest u per programma een samenvatting van de onderwerpen die in dit collegewerkprogramma zijn opgenomen.

Iedere bewoner moet veilig zijn en zich veilig voelen. Zichtbaar toezicht en duidelijke handhaving helpt daarbij. Goede samenwerking tussen partners om in een vroeg stadium hulp te kunnen bieden aan jongeren die het moeilijk hebben of dreigen te ontsporen door middel van een integrale aanpak. We investeren in ondermijning en zorg en veiligheid. We hebben ook oog voor de verkeersveiligheid waarbij stellen wij de fietser en voetganger centraal in het verkeer en werken wij aan veilige schoolomgevingen.

Albrandswaard is een fijne plek om te wonen. Jongeren en ouderen blijven graag in hun dorp wonen. Een gevarieerd woningaanbod voor starters en ouderen maakt Albrandswaard toekomst bestendig. In de samenwerking met de woningcorporaties, de regio en de provincie Zuid-Holland werken we aan voldoende woningen. We hebben hiervoor de locaties Mariput, Schutskooiwijk/Poortugaal-West, Omloop en Antesterrein.

We willen een mooie en duurzame gemeente doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Daarom willen we voor 2050 een klimaatneutrale gemeente zijn. Onze gemeente wordt gezien als de groene long van Rotterdam. Een nieuwe groenvisie helpt om een mooie groene gemeente te blijven. Als gemeente geven we het goede voorbeeld door onze afvalstromen te verminderen en grondstoffen te hergebruiken.

De dijkstructuur bepaalt in grote mate de manier waarop onze wegen zijn ingericht. Onder andere daarom wordt er de komende periode een nieuw mobiliteitsplan opgesteld. Om de verkeersveiligheid te verbeteren worden er nu al maatregelen genomen.

Kunst en cultuur verrijkt, verbindt en versterkt onze inwoners. Albrandswaard koestert dan ook haar rijke culturele bezit. In de nota ‘De kracht van kunst en cultuur’ is vastgelegd hoe het college dit de komende vier jaar wil versterken. De gemeente is aanjager en verbinder door samen te werken en te faciliteren bij evenementen, cultuur, erfgoed, verenigingsleven en maatschappelijke initiatieven.

Met goed onderwijs bieden wij onze kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen. We bevorderen de ontwikkeling van alle kinderen bij toeleiding naar specifieke activiteiten, de doorgaande leerlijn en doorgaande zorglijn.

Sporten en bewegen is belangrijk voor een gezond gewicht en een gezonde leefstijl. Voor elke inwoner is een passende sport of hobby te vinden. Wij koesteren onze verenigingen, zij brengen saamhorigheid en verbinding.

De meeste Albrandswaarders zitten goed in hun vel. We hebben een grote groep vrijwilligers die samen een rijk verenigingsleven mogelijk maken. Met elkaar bouwen we aan een stevige en hechte samenleving. Sommige inwoners hebben een steuntje in de rug nodig. En dat steuntje is er. Iedereen hoort erbij, doet er toe, iedereen doet mee.

Het college werkt met de gemeenteraad aan een open en transparante bestuurscultuur in de gemeente Albrandswaard waarbij inwoners betrokken zijn bij de actuele onderwerpen en bij het politieke proces binnen de gemeente. Dat begint bij vertrouwen in elkaar en blijven bouwen aan vertrouwen met en voor de inwoners en maatschappelijk partners.

De uitvoering van onze taken en plannen wordt sterk beïnvloed door factoren van buitenaf. Met name de coronapandemie, de vluchtelingenproblematiek en de kosten crisis hebben impact op ons handelen. Daarnaast is natuurlijk ook de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen en capaciteit in de gemeentelijke organisatie een belangrijke voorwaarde voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Hierna treft u de ambities en speerpunten aan voor de komende vier jaar. Als college zijn wij ervan overtuigd dat we hiermee Albrandswaard verder versterken als woon- en werkgemeente. Wij zetten ons hier heel graag voor in, samen met de gemeenteraad, en vooral ook samen met onze inwoners en ondernemers. Kortom aan de slag "met en voor elkaar!"





### 1.1 Openbare Orde & Veiligheid

#### Veilige leefomgeving voor iedereen

In Albrandswaard hebben we oog voor elkaar. We zorgen samen met inwoners, ondernemers en partners, zoals politie, de brandweer en het buurtpreventieteam voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Dat doen we door criminaliteit en overlast te voorkomen als het kan maar ook door op te treden als het nodig is. De komende jaren zal er naast de reguliere taken sprake zijn van een viertal speerpunten: Jeugd en Jongeren aanpak, Integrale aanpak Zorg en Veiligheid, zichtbare handhaving en toezicht en ondermijning.

#### Jeugd en Jongerenaanpak

In Albrandswaard is besloten tot een integrale jongerenaanpak. Een aanpak gericht op het in kaart brengen van de aard en omvang van de overlast van jongeren maar ook om te komen tot voorkomen van overlast met aandacht voor voorlichting ten aanzien van verdovende middelengebruik, wapenbezit en geweld. Het is belangrijk dat scholen en sportverenigingen vroeg signaleren wanneer het niet goed gaat met een van hun leerlingen of leden. Immers wij willen dat onze jongeren veilig kunnen opgroeien. Meldingen van inwoners zijn van belang om in te spelen op aandachtspunten. Onze jongerenaanpak richt zich op ontspanning, ontplooiing en handhaving als dat nodig is.

#### Integrale aanpak Zorg en Veiligheid

Hoewel de criminaliteitscijfers in algemene zin een daling laten zien is er wel sprake van een forse toename in meldingen van overlast door personen met verward gedrag. Door vroeg signaleren en een goede samenwerking tussen de partners in de zorg en veiligheid kunnen we in een vroeg stadium hulp bieden of ingrijpen. We stellen een kwartiermaker aan die een integrale aanpak voorbereidt gericht op adequate oplossing van problemen op het Zorg en Veiligheidsterrein zowel individueel als beleidsmatig ook weer gericht op voorkomen, aanpakken en doorpakken

#### Zichtbare Handhaving en Toezicht

Zien en gezien worden is ons uitgangspunt. Inwoners moeten veilig zijn en zich veilig voelen in onze gemeente. Dat betekent specifiek inzetten op gebieden waar dat nodig is en inwoners dat vragen. Met meer zichtbare toezicht en handhaving ook door bijvoorbeeld cameratoezicht bij de metrostations werken we aan meer veiligheid en een groter veiligheidsgevoel in onze gemeente.

#### Ondermijning

In Albrandswaard pakken we ondermijning aan. Met de aanpak van ondermijning voorkomen en bestrijden we samen met onze partners de onzichtbare criminaliteit. Deze criminaliteit ondermijnt het gezag en tast het vertrouwen van de samenleving in de autoriteiten aan. Door middel van voorlichting en campagnes zorgen wij voor meer bewustwording onder bewoners en ondernemers. Wij organiseren bedrijvencontroles met onze partners zoals Politie, ROBT, Belastingdienst, DCMR. Verder vergroten en delen we kennis binnen ons netwerk en gaan we intensiever samenwerken met onze partners.

## Wat willen we bereiken

Onze jongerenaanpak leidt ertoe dat jongeren veilig en gezond opgroeien zonder dat overlast wordt ervaren of dat zij in criminaliteit vervallen. Met partners in de zorg en veiligheid zorgen we ervoor dat we in een vroeg stadium hulp bieden of ingrijpen in complexe situaties en bij mensen met verward gedrag voordat escalatie plaatsvindt.

Met meer zichtbaar toezicht en handhaving in specifieke gebieden van onze gemeente wordt het veiligheidsgevoel van onze inwoners vergroot.

Door aanpak van ondermijning zorgen we ervoor dat onze samenleving veilig is en er bewustzijn is ten aanzien van de risico's.

## Veilige leefomgeving voor iedereen

Wat willen we bereiken?					
Overlast en criminaliteit in Albrandswaard vroegtijdig signaleren, voorkomen en tegengaan.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Samen met onze partners, ondernemers en inwoners een jaarlijks actieplan vaststellen.	jaarlijks	Inwoners zijn veilig en voelen zich veilig in Albrandswaard	Consulteren	Binnen begroting
1b	Samen met onze partners, ondernemers en inwoners zorgen we dat het jaarlijks actieplan wordt uitgevoerd	jaarlijks	Inwoners zijn veilig en voelen zich veilig in Albrandswaard	Consulteren	Binnen begroting

## Integrale aanpak jeugd en jongeren

Wat willen we bereiken?					
Overlast van jeugd in Albrandswaard voorkomen en tegengaan.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
2	Samen met politie en jongerenwerk de integrale aanpak (Jeugdoverlast) uitvoeren <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vroegsignalering</li> <li>• Gerichte aanpak van overlast</li> </ul>	Continu	Vroegtijdig kunnen inspelen op ervaren overlast. Weten wat er speelt en dus gericht kunnen handelen	Adviseren	Binnen begroting

## Zichtbaarheid handhaving

Wat willen we bereiken?					
Het gevoel van veiligheid vergroten door een betere (meer) zichtbaarheid van toezicht en handhavers op straat.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
3a	We doen minimaal 4 x per jaar preventieve acties om inwoners en ondernemers te informeren over het voorkomen van inbraken en diefstallen	Continu	Inwoners weten hoe zij hun eigen veiligheid in en rondom hun woning kunnen vergroten	Informeren Consulteren	Binnen begroting
3b	Samen met de politie zetten we acties in op de hotspots in de gemeente.	Continu	Het aantal inbraken en diefstallen is blijvend lager	Informeren Consulteren	Binnen begroting
3c	Cameratoezicht bij de metrostations <ul style="list-style-type: none"> <li>Tussenevaluatie cameratoezicht</li> </ul>	Continu 4 <sup>e</sup> kwartaal 2023	Het aantal meldingen van fietsdiefstal verlagen	informeren	Binnen begroting
3d	Zichtbaarheid handhaving vergroten op basis van signalen <ul style="list-style-type: none"> <li>Opstellen jaarplan</li> <li>Extra inzet BOA's</li> <li>Samenwerking partners versterken</li> </ul>	Jaarlijks 1 <sup>e</sup> kwartaal 2023 continu	Vergroten zichtbaarheid handhavers voor inwoners	Informeren Consulteren	€ 70.000 structureel
3e	We bespreken regelmatig de veiligheid en het veiligheidsgevoel rond de klinieken. We werken samen met Antes, Fivoor politie en omwonenden o.a. via de klankbordgroepen.	Continu	Inwoners in de omgeving van de klinieken in Albrandswaard voelen zich voldoende veilig	Informeren consulteren	Binnen begroting

## Integrale aanpak Zorg en Veiligheid

Wat willen we bereiken?					
Perspectief bieden aan personen met multi-problematiek en overlast terugdringen van personen met complexe problematiek waaronder verward gedrag.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
4a	Bevorderen van de samenwerking tussen de zorg- en veiligheidspartners door actieve participatie en regie in netwerk	Continu	Goede toegankelijke zorg en hulpverlening, vroegsignalering van problematiek en een minimale overlast voor de Albrandswaardse samenleving	Consulteren	Binnen begroting
4b	Opstellen van een integrale aanpak waarin rollen, verantwoordelijkheid en taken en de wijze van samenwerking zijn vastgelegd. Opstellen Convenant tussen de partners	1 <sup>e</sup> kwartaal 2023 4 <sup>e</sup> kwartaal 2023	Terugdringen van overlast door personen met verward gedrag	Adviseren	€ 50.000,= eenmalig

## Ondermijning zien en gezien worden

Wat willen we bereiken?					
Zien en gezien worden is het motto bij ondermijning. We voorkomen dat criminelen of criminele organisaties (on)bewust worden gefaciliteerd bij criminele praktijken. We gaan verweving van de onder- en bovenwereld tegen.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
5a	Door voorlichting vergroten we de bewustwording onder bewoners en ondernemers.	Continu	Bewustwording vergroten over ondermijning en het voorkomen van onbewuste verweving of onbewust faciliteren	Informereren	€ 30.000 structureel
5b	Kennisontwikkeling door, en samenwerking met bijzondere partners zoals RIEC, Douane, DCMR, CCC.	Continu	Voldoende kennis en ervaring voor lokale aanpak ondermijning	Informereren	Binnen begroting

## 1.2 Algemeen Bestuur

### Een frisse blik op lokaal bestuur

Het bestuur van Albrandswaard is effectief in haar communicatie met regionale partners zoals de MRDH, VRR, Landschapstafel, Jeugdhulp, NRIJ etc. We zijn helder over onze besluiten en zijn duidelijk over waarom soms toch een besluit moet worden genomen dat afwijkt van de wensen van inwoners, ondernemers, verenigingen of een maatschappelijke partner.

#### Wijkregie

Wij willen als bestuur weten wat er leeft bij onze inwoners. Maar ook helpen we ideeën en initiatieven mogelijk te maken. Zo merken inwoners dat het de moeite waard is om in gezamenlijkheid met elkaar bij te dragen aan hun woonomgeving. Wijkregie ondersteunt en maakt mogelijk dat inwoners aan de slag gaan met hun plannen. Dat doen we door regelmatig en goed contact te hebben met inwoners en hen te vragen om mee te denken. Dit betekent ruimte geven en vertrouwen bieden voor ideeën en initiatieven. En ook heel praktisch mensen de weg wijzen of vragen om mee te helpen bij plannen voor hun buurt of wijk. Hierdoor voelen inwoners zich meer betrokken bij hun eigen leefomgeving en zijn ze eerder bereid om opnieuw een bijdrage te leveren.

#### Dienstverlening

Onze dienstverlening staat dagelijks in het teken van onze inwoners en ondernemers. Samen met hen werken we aan de verbetering van die dienstverlening maar erkennen dat we hierbij soms tegen grenzen aanlopen. Natuurlijk vinden wij het belangrijk dat iemand die ons belt of op een andere manier benadert, op een andere manier snel geholpen wordt. Nóg belangrijker vinden wij dat deze inwoner of ondernemer tevreden is over hoe hij of zij geholpen is, ook al duurt het wat langer. De gedeeltelijke ontvlechting van de BAR-organisatie krijgt de komende periode zijn beslag. We gebruiken deze verandering zoveel mogelijk om onze gemeentelijke dienstverlening beter aan te laten sluiten op de behoeften van inwoners en bestuur, waarbij tevens de kracht en eigenheid van onze gemeente meer tot hun recht komen.

Op het gebied van online dienstverlening gaat het enorm snel. Er is sprake van continu nieuwe wetgeving waaraan we hebben te voldoen en die uitgaat van het bieden van makkelijke en betrouwbare online dienstverlening door de gemeente. Wij realiseren ons dat nieuwe wetgeving soms ook belemmerend werkt. Juist daar ligt onze uitdaging. Samen met onze inwoners ontdekken waar het toch makkelijk, efficiënt en begrijpelijk blijft, rekening houdend met deze nieuwe wetgeving, en vooral dat de basis op orde blijft.

## Wat willen we bereiken

Heldere, duidelijke, en herkenbare communicatie met onze inwoners.  
Inwoners van Albrandswaard zijn bereid een bijdrage te leveren aan hun wijk of buurt.  
Onze dienstverlening is persoonlijk, gemakkelijk en betrouwbaar.

## Wat doen we al

Implementatie wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer.  
Vernieuwen website.  
Online aanvragen verlenging rijbewijs.  
Verder ontwikkelen e-Diensten Burgerzaken en Maatschappij.  
Organiseren van laagdrempelige contactmomenten.  
Faciliteren en stimuleren van burgerinitiatieven t.b.v. de verbetering leefbaarheid.  
Bevorderen van de samenwerking tussen organisaties.

## Communicatie

Wat willen we bereiken?					
Heldere, duidelijke, en herkenbare communicatie met onze inwoners.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	<p>We zoeken inwoners op. We organiseren ontmoetingsmomenten, fysiek en digitaal.</p> <p>Inwoners worden voorafgaand aan besluitvorming betrokken, bij de start van elke ontwikkeling worden inwoners geïnformeerd. Op de website is terug te vinden wanneer besluiten worden genomen.</p> <p>We halen bij inwoners op over de manier zij geïnformeerd willen worden. Onze communicatieaanpak wordt hierop afgestemd.</p> <p>We communiceren actief en interactief, op een heldere en toegankelijke manier .</p>	Continu	Inwoners weten welke belangrijke ontwikkelingen er zijn in Albrandswaard en inwoners hebben het gevoel dat ze tijdig betrokken worden. Inwoners vinden dat ze actief en op tijd betrokken worden bij zaken die hen aangaan.	Raadplegen en informeren	€ 80.000,-- Structureel
1b	Bij de start van een participatieproces starten we een campagne gericht op de doelgroep, zodat inwoners tijdig op de hoogte zijn van de ontwikkeling en de mogelijkheid om te participeren. We doen dit om de inbreng en betrokkenheid van inwoners te vergroten.	Continu	Ondersteunen participatie Mensen weten wanneer ze op wat voor manier betrokken worden.	Raadplegen en informeren	Binnen begroting

1c	We bouwen een vernieuwde website, met meer informatie over ontwikkelingen in de gemeente en de mogelijkheid van interactie. Er komen 'polls' waar inwoners hun mening kunnen geven en we geven inzicht in de stand van zaken van de uitvoering van het college werkprogramma. Daarnaast worden inwoners ook via de lokale media en huis-aan-huis berichten geïnformeerd. En we blijven de mogelijkheid van deelname aan spreekuren aanbieden.	2023	Inwoners weten wat er speelt in de gemeente.	Raadplegen en informeren	€10.000,-- Structureel
----	---	------	--	--------------------------	---------------------------

## Wijkregie

Wat willen we bereiken?					
Inwoners van Albrandswaard zijn bereid een bijdrage te leveren aan hun wijk of buurt. Inwoners zijn bereid om mee te praten over vraagstukken waarbij de gemeente om de mening van haar inwoners vraagt. Inwoners weten wijkregie te vinden en doen daar een beroep op en vice versa.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Onderzoek doen naar gelote dorpskernraad.	Q1 & Q2 2023	Definitie bepalen en de meerwaarde communiceren van de participatiemogelijkheden. Daarnaast doen we onderzoek naar de onderwerpen die geschikt zijn voor deze vorm van participatie.	Raadplegen	€20.000,-- (incidenteel)
1b	Meer Albrandswaarders doen mee', onder dit motto dagen we onze inwoners uit om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in hun wijk.	Onderzoek in 2023 uitwerking in 2024)	In 2024 zijn er minimaal zes bewonersinitiatieven geweest die (financieel)ondersteund zijn.	Informeren	€20.000,-- (incidenteel) In 2024
1c	We introduceren samen met de gemeenteraad een hedendaagse aanpak van participatie.	2024	Onze inwoners vinden dat er naar hen geluisterd wordt	Waar staat je gemeente?  Raadplegen en ontwikkelen	€30.000,-- (incidenteel) In 2024

## Dienstverlening

Wat willen we bereiken?					
Onze dienstverlening is persoonlijk, makkelijk en betrouwbaar.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	We bouwen een inspirerende en vitale gemeentelijke organisatie op die, naast de eigen deskundigheid, de expertise van samenwerkingspartners benut.	2022-2024	Deskundige dienstverlening aan bestuur en inwoners tegen acceptabele kosten.	Informereren	Frictie en organisatieontwikkelkosten € 600.000 cumulatief
1b	Doorontwikkeling online dienstverlening	2022-2026	Wij leveren twee businesscases op die inzicht geven in verbetering van de online dienstverlening en de kosten daarvan.	Consulteren	Binnen begroting

### De zorg voor wonen

Albrandswaard is een fijne plek om te wonen. Jongeren en ouderen blijven graag in hun dorp wonen. Iedereen zijn of haar gewenste plekje geven is dan ook een uitdaging. Een gevarieerd woningaanbod voor starters en ouderen maakt Albrandswaard toekomstbestendig. We gaan ervoor zorgen dat er meer gelijkvloerse woningen komen waarin mensen tot op hoge leeftijd zelfstandig kunnen blijven wonen. In de samenwerking met de woningcorporaties, de regio en de provincie Zuid-Holland werken we aan het realiseren van voldoende woningen. We hebben hiervoor de locaties Mariput, Schutskooiwijk/Poortugaal-West, Omloop en Antesterrein. Dit is nog niet voldoende. Wij gaan op zoek naar andere mogelijke plekken om te bouwen en alternatieve woonvormen (zoals tiny houses en flexwoningen). En we houden daarbij rekening met het groen en de beperking van de dijkenstructuur in Albrandswaard.



Waarschijnlijk treedt op 1 juli 2023 de Omgevingswet in werking. Dit betekent dat we procedures eenvoudiger maken waar het kan. De Omgevingsvisie is de basis voor ons ruimtelijk beleid. Dit beleid werken we de komende jaren uit in gebiedsprogramma's en in een Omgevingsplan.

Albrandswaard wil een aantrekkelijk vestigingsklimaat hebben voor ondernemers die vooruit willen, innovatief zijn maar ook actief bijdragen aan de transitie naar een duurzame economie. Wij doen dit samen met onze partners.

### Wat willen we bereiken

Een evenwichtige woningvoorraad, gericht op starters en ouderen.

Keuzes maken voor de Rand van Rhoon op lange termijn.

Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers die vooruit willen, innovatief zijn en actief bijdragen aan de transitie naar een duurzame economie.

Albrandswaard draagt met haar lokale economie bij aan een gezonde regionale economie waarbij de bijzondere kwaliteiten van Albrandswaard op het gebied van wonen en groene ruimte voorop blijven staan.

### Wat doen we al

De woonvisie Albrandswaard 2016-2025 uitvoeren door het maken van prestatieafspraken met de vier woningcorporaties die in Albrandswaard werken.

Afspraken maken met de regio en de provincie over de woningvoorraad.



## 2.1 Ruimtelijke ordening

### Omgevingswet

Wat willen we bereiken?					
Werken volgens de Omgevingswet die waarschijnlijk op 1-1-2023 in werking treedt.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Uitwerking van de concept Omgevingsvisie.	2023 e.v.	De concept Omgevingsvisie verder uitwerken in beleidskaders (denk aan mobiliteit, groen, woon-zorg etc.	Maatwerk dat wordt vastgelegd in de bestuursopdracht	€ 60.000,-- Incidenteel
	Gebiedsprogramma's	2023 e.v.	Vastgestelde gebiedsprogramma's.	Toepassing van de wettelijke procedures m.b.t. inspraak	Binnen bestaand budget
	Het gefaseerd opstellen van deel omgevingsplannen die tezamen voor 2030 één omgevingsplan voor het gehele grondgebied van de gemeente vormen.		Vastgestelde deel omgevingsplannen die voor 2030 één omgevingsplan voor het gehele gebied van de gemeente vormen.		
1b	Herzien van de procedure marktinitiatieven, inclusief evaluatie.	2023	Het efficiënter inrichten van de marktinitiatieven procedure met een onderscheid tussen kleinschalige en grotere ontwikkelingen	Bestaande procedure herzien in samenwerking met de gemeenteraad	Binnen bestaand budget

### Visie op de Rand van Rhooon

Wat willen we bereiken?					
Keuzes maken voor de Rand van Rhooon op lange termijn.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Scenario's uitwerken voor de Rand van Rhooon.	4 <sup>e</sup> kwartaal 2023	Een vastgestelde visie op de Rand van Rhooon	Maatwerk dat wordt vastgelegd in de bestuursopdracht	Incidenteel € 40.000,- Dekking doorschuiven budget 2022.

## 2.2 Wonen

### Zorg voor Wonen

Wat willen we bereiken?					
Een evenwichtige woningvoorraad, gericht op starters en ouderen. Dit met behoud van een goede balans tussen wonen, groen en infrastructuur.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Onderzoek doen naar de mogelijkheden van nieuwe bouwlocaties en van de transformatie van vastgoed in Albrandswaard.	2023	Realiseren van voldoende betaalbare woningen.	Maatwerk dat wordt vastgelegd in de bestuursopdracht	€ 100.000,-
1b	Actualisatie van de woonvisie, inclusief het opstellen van een Woon-Zorgvisie.	2024	Een actuele woon-zorgvisie	Maatwerk dat wordt vastgelegd in de bestuursopdracht	€ 40.000,-
1c	Onderzoek doen naar de mogelijkheden voor alternatieve woonvormen (Tiny Houses, flexwoningen)	2023	Realiseren van tijdelijke huisvesting voor specifieke doelgroepen	Raadplegen	€ 50.000,-

## 2.3 Economie

### Duurzame lokale Economie

Wat willen we bereiken?					
Albrandswaard heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers die vooruit willen, innovatief zijn maar ook actief bijdragen aan de transitie naar een duurzame economie.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is de doelstelling?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Intensiever contact met ondernemers en winkeliers	continu	Bundeling van kracht om de kwaliteit te verbeteren van het bedrijfs-, werk-, woon- en verblijfsklimaat.	Consulteren	Binnen begroting
1b	In gemeenschappelijke regelingen en andere netwerken pleiten voor de regionale betekenis van onze bijzondere woon- en groenkwiteit.	continu	Regionale erkenning van de betekenis van het Albrandswaards woon- en groenaanbod voor het regionale economische vestigingsklimaat.	Raadplegen	Binnen begroting



### Natuurlijk! Duurzaam en groen

We willen een mooie en duurzame gemeente doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Daarom willen we voor 2050 een klimaatneutrale gemeente zijn. Onze buitenruimte wordt aangepast aan de veranderingen in het klimaat, bijvoorbeeld door meer opvang van regenwater of het beperken van hittestress. We stimuleren inwoners om huis en tuin te vergroenen. Bijvoorbeeld met meer groen in de tuin, het plaatsen van een regenton of het scheiden van de rioolbuis en de regenbuis. We stimuleren beheerders van bedrijventerreinen om hun ruimten anders in te richten.

Albrandswaard is een prachtige groene plek ten zuiden van Rotterdam. Het prachtige Buyenland van Rhoon, de Grienden en de Oude Maas als blikvangers. De bijzondere polders en grienden zijn uniek in deze regio en geliefd bij wandelaars en fietsers. Dat koesteren we en daar zorgen we goed voor. Onze gemeente wordt gezien als de groene long van Rotterdam. De nieuwe groenvisie helpt om een mooie groene gemeente te blijven. Daarom gaan we vastleggen in de groenvisie op welke wijze we met de natuur willen omgaan. Het versterken van de biodiversiteit in de gemeente is hierbij een belangrijk aandachtspunt net als hoe we omgaan met het behoud en/of kappen van bomen en hoe we zorg dragen voor een blijvend groene ruimte. De visie vormt de leidraad om tijd en middelen effectief en juist in te zetten.

### Afvalinzameling

Van afval naar grondstof is de komende jaren ons motto. Als gemeente geven we het goede voorbeeld door onze afvalstromen te verminderen en grondstoffen te hergebruiken. De afvalstroom in Albrandswaard kan verder afnemen door samen nog beter afval te scheiden. Dit doen we door het voor bewoners zo makkelijk mogelijk te maken om hun afval en grondstoffen te kunnen scheiden. Hierbij stimuleren we afvalscheiding, geven we meer voorlichting en onderzoeken we innovatieve vormen van scheiding en hergebruik.

### Langzaam verkeer gaat voor

Albrandswaard heeft een dijkenstructuur die stamt uit onze rijke geschiedenis. Dit bepaalt in grote mate de manier waarop onze wegen zijn ingericht en beperkt onze bewegingsvrijheid als het gaat om het aanpassen van onze wegenstructuur. Geplande en bestaande bouwontwikkelingen zorgen voor een toename van verkeer. Daarom wordt er de komende periode een nieuw mobiliteitsplan opgesteld. Uiteraard wachten we niet tot het plan klaar is. Om de verkeersveiligheid te verbeteren worden er nu al maatregelen genomen, waarbij de fietser en voetganger centraal staan in het verkeer; zo zal in de dorpskern de auto te gast zijn. En krijgen het aanpassen van schoolroutes en schoolomgevingen prioriteit. Daarnaast bevorderen we vormen van deelmobiliteit en stimuleren we de aanleg van voldoende laadvoorzieningen.

## Wat willen we bereiken

Inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties nemen hun aandeel in het verduurzamen en vergroenen van onze gemeente.

We stimuleren en vergroten/versterken de biodiversiteit in onze gemeente.

We dringen de hoeveelheid restafval terug en stimuleren onze inwoners om afval te scheiden.

We werken aan wegen waarbij fietsers en voetgangers centraal staan in het verkeer.

## 3.1 Buitenruimte

### Natuurlijk! Duurzaam en groen

Wat willen we bereiken?					
Inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties nemen hun aandeel in het verduurzamen van onze gemeente. Iedereen in Albrandswaard is bewust van onze ambitie om voor 2050 een klimaatneutrale gemeente te zijn.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Transparant maken van de afweging tussen verschillende aspecten m.b.t. de effecten voor duurzaamheid	Continu	Elke duurzaamheidsparagraaf is voorzien van een onderbouwd advies.	n.v.t.	Binnen begroting
1b	We stimuleren inwoners om bij te dragen aan klimaatadaptatie.  Waar mogelijk vergroenen we de openbare ruimte. Hierbij stellen we onszelf als doel om 5% aan overbodige verharding in de openbare ruimte om te vormen naar groen.	Continu  Eind 2025	Bevorderen van klimaatbestendigheid van de leefruimte.  We gaan voor een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte om wateroverlast, droogte en hittestress te voorkomen.	Co-creatie  Adviseren	€ 5.000,-- In 2023  €50.000 In 2025
1c	We inventariseren welke initiatieven er zijn om het hergebruik van materialen te stimuleren. Verkennen we samenwerking met verschillende partners.	2 <sup>e</sup> helft 2023	We verminderen de afvalstroom en hergebruik van grondstoffen in de gemeente.	Adviseren	Binnen begroting

## Natuurlijk! Duurzaam en groen

Wat willen we bereiken?					
We werken aan een duurzame en groene gemeente. Dit doen we o.a. door het versterken van het groene karakter van onze gemeente. Daarnaast dringen we de hoeveelheid restafval terug en stimuleren we bewoners te scheiden.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Opstellen groenvisie en uitvoeringsplan waarin we de Biodiversiteit stimuleren.	2023-25	Heldere kaders voor het groenbeheer	Ja	€50.000,-- incidenteel

## Langzaam verkeer gaat voor

Wat willen we bereiken?					
Vergroten van de verkeersveiligheid en het veiligheidsgevoel bij onze inwoners. Hierbij staan de fietser en voetganger centraal in het verkeer. Wij realiseren veilige (school)omgevingen. Wij stimuleren duurzame mobiliteit en deelmobiliteit.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten +FTE in 2023
1a	Mobiliteitsvisie opstellen.	1 <sup>e</sup> kwartaal 2024	Heldere kaders voor de toekomstige verkeersafwikkeling	Ja Gemeenteraad/ inwoners	€ 50.000,-- In 2024
1b	Een uitvoeringsplan over de mobiliteitsvisie opstellen.	2024		Informereren	
1c	Het verhogen van de verkeerveiligheid met als focus schoolroutes en omgevingen.	2023-2026	Vergroten van de verkeerveiligheid en het veiligheidsgevoel bij onze inwoners.	Ja Scholen/ouders/ directe woonomgeving	t/m 2023 financieel gedekt
1d	Het stimuleren van deelmobiliteit en de bereikbaarheid van het openbaar vervoer.	2023-2024	Het aanbod van alternatief vervoer i.p.v. de auto vergroten. In ieder geval het aanpassen fietsenstallingen.	Ontwikkelen en raadplegen	Investeringskrediet €150.000 aanpassen fietsenstallingen metrostations
1e	De realisatie van een snellaad netwerk binnen de gemeentegrenzen.	2024-2025	Stimuleren van duurzaam vervoer	Nee	Financiering door derden.

## 3.2 Kunst, Cultuur & Evenementen

### Beleef, doe mee en leer

Kunst en cultuur verrijkt, verbindt en versterkt onze inwoners. Albrandswaard koestert dan ook haar rijke culturele bezit. Het is een onmisbaar onderdeel van de Albrandswaardse samenleving. In de nota 'De kracht van kunst en cultuur' is vastgelegd hoe het college dit de komende vier jaar wil versterken. De is aanjager en verbinder door samen te werken en te faciliteren bij evenementen, cultuur, erfgoed, verenigingsleven en maatschappelijke initiatieven.

### Wat willen we bereiken

De diversiteit van evenementen wordt vergroot onder andere door plaatselijke culturele aanbieders. Op het gebied van cultuur maken dat meer inwoners kennis met de rijke geschiedenis van Rhoon en Poortugaal.

Op het gebied van erfgoed maken wij ons erfgoed zichtbaar en beleefbaar toegankelijker voor bezoekers.

Wij versterken de samenwerking met het cultuurrijke verenigingsleven en maatschappelijke initiatieven.

### Wat doen we al

We zorgen dat scholen en culturele organisaties intensiever samenwerken.

We werken aan deelname aan cultuur door cultuur(aanbod) toegankelijk te maken. Dat doen we door de werving van cultuurmaatjes door Stichting Welzijn Albrandswaard en door de verbetering en versoepeling van de aanvraag voor evenementen.

### Wat willen we bereiken?

Cultuur in Albrandswaard verrijkt, verbindt en versterkt. Cultuur is een onmisbaar onderdeel van de Albrandswaardse samenleving. Wij koesteren het cultuurhistorische karakter van Albrandswaard en vragen (extra) aandacht voor culturele profilering. Daarnaast werken we aan de verbinding tussen cultuur en sport. Hierbij zoeken we de aansluiting met het Akkoord van Albrandswaard. De komende periode leggen wij de focus op cultuureducatie, cultuurparticipatie en cultuurhistorie. Dit zijn ook de drie pijlers van de kunst- en cultuurnota.

We bevorderen dat evenementen bijdragen aan de levendigheid en verbinding van onze samenleving. Daarnaast geven evenementen betekenis aan de identiteit van onze samenleving. Ze bevorderen een positief imago van de verschillende dorpskernen en versterken de lokale economie.

Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023
1a	Op een aantal schermen in Huis van Albrandswaard wordt de geschiedenis en het culturele bezit zichtbaar	2023	Geschiedenis en Cultuurreis van Albrandswaard visualiseren in het Huis van Albrandswaard	Ontwikkelen en raadplegen	€ 15.000 (incidenteel)
1b	Uitdragen van de doelen en ambities in de kunst- en cultuurnota	Continu	Zichtbaarheid en (h)erkenning van kunst en cultuur in Albrandswaard.	Ontwikkelen en raadplegen	Binnen begroting
1c	De Albrandswaardse monumenten(terug) onder de aandacht brengen. Meedoen aan monumentendag	2024	Zorg en aandacht voor onze monumenten en een geactualiseerde lijst van monumenten.	Betrokken partijen betrekken door middel van een behoeftanalyse	Momenteel nog niet inzichtelijk.
1d	Het evenementenbeleid wordt herzien	2024	Duidelijke kaders en subsidiemogelijkheden. Meer evenementen mogelijk maken en de aanvraagprocedure eenvoudiger maken	Co-creatie	€ 15.000,-- (incidenteel)

### 3.3 Maatschappelijk vastgoed

Wat willen we bereiken?					
<p>Het gemeentelijk vastgoed wordt nu en in de toekomst effectief en efficiënt benut en sluit aan bij de behoefte van de gebruikers. In het uitvoeringsplan wordt de bezettingsgraad van het huidige gemeentelijk vastgoed onderzocht en wordt gekeken naar de toekomstige behoefte aan gemeentelijk vastgoed. Hierna kunnen we een Integraal Accommodatie Plan opstellen.</p>					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Een strategie ontwikkelen voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille waarin onderhoudsstaat en de bezettingsgraad van gemeentelijke vastgoed helder is vastgelegd.	2023	Vastgesteld beleid ten aanzien van Maatschappelijk vastgoed.	Raadplegen	Budget beschikbaar In besluit NMV en dus overhevelen naar 2023
1b	MeerJarenOnderhouds Plannen actueel maken voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille	2023	Een up to date vastgoedportefeuille.	Informereren	Binnen begroting

### Houdbare Financiën

Dit programma bevat de speerpunten voor de ontwikkeling van de financiële positie en risico's van gemeente Albrandswaard. De Planning- en Control cyclus is het instrument om zicht te houden op de voortgang van het gevoerde beleid en de financiële gezondheid van de gemeente.

Wij geven niet meer uit dan we ontvangen. Onze structurele lasten zijn in evenwicht met de structurele inkomsten. Een gezonde financiële positie is nodig om de gemeentelijke voorzieningen op niveau te houden. Ons doel is de lasten voor inwoners zo laag mogelijk te houden. Daarnaast blijven we verstandig omgaan met de reserve- en schuldenposities van Albrandswaard en proberen we deze in de komende jaren te verbeteren. Zo hopen we onze toenemende risico's op te kunnen vangen. Er wordt actief onderzoek gedaan naar aanvullende financieringsbronnen, variërend van lokale/regionale fondsen tot Europese subsidies.



### Wat willen we bereiken?

We hebben voldoende reserves nodig die aansluit bij de verwachtingen. De komende jaren zien we een aantal ontwikkelingen die voor Albrandswaard een financieel risico kunnen zijn. Bij het bepalen van de risicoreservepositie in de begroting houden we rekening met ontwikkelingen die reeds gestart zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een energietransitie en woningbouwontwikkelingen. Verschillende onderdelen zijn hierbij van invloed. Sterk wisselende inkomsten vanuit het Rijk, herijking van het gemeentefonds, woningbouw, groei inwoners en lokale ruimte om inkomsten te genereren. De gemeentelijke belastingen voor inwoners en bedrijven proberen we hierbij zo laag mogelijk te houden.

In de komende periode is er veel nog onzeker over de wijze van inrichten van onze bedrijfsvoering. Hoe organiseren we onze ambtelijke ondersteuning in relatie tot de te verwachten wijzigingen binnen de GR BAR-organisatie. We gaan dit apart zorgvuldig monitoren en de risico's voor onze gemeente in kaart brengen en houden.

In 2023 gaat de Wetswijziging Rechtmatigheidsverantwoording in. Deze Wet gaat voor een grote verandering zorgen in de manier waarop het college verantwoording aflegt. Op dit moment werken we met een uitvoeringsplan, en is dit al een doorlopend speerpunt in 2023.



## 4.1 Financiën

Wat willen we bereiken?					
Het maatschappelijk rendement van de uitgaven wordt vergroot. Scherpe keuzes maken wij met betrekking tot nut en noodzaak van voorgenomen investeringen. Dit doen wij ook bij vervolgbesluiten van eerder genomen besluiten met grote financiële gevolgen.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	In het besluitvormingstraject het maatschappelijk rendement meer mee laten wegen bij de uiteindelijke beslissing.	Continu.	Verhoogd maatschappelijk rendement en het voorkomen van onnodige (dubbele) investeringen.	Raadplegen maatschappelijke partners bij nieuw(e) beleid/investeringen.	Binnen begroting.
1b	Signalerende en acterende rol richting provincie en Rijk over gemeentefonds en kansen/bedreigingen voor onze gemeente.	Continu.	Meer stabiliteit, continuïteit en evenredigheid in de inkomsten vanuit het Rijk.	Niet van toepassing.	Binnen begroting.

### Financieel beleid

Wat willen we bereiken?					
Bij een goede en stabiele financiële positie van de gemeente, hoort ook een actueel financieel beleid. Dit draagt bij aan een goede (financiële) afweging bij de besluitvorming.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
2a	Onderzoek naar inzet en noodzaak verhogen/verlagen van reserves en voorzieningen.	1 <sup>e</sup> kwartaal 2023 onderzoek gereed.  Daarna Continu.	Een actueel en opgeschoond overzicht van de reserves en voorzieningen op basis van aangepaste beleidsvoornemens en maatschappelijke ontwikkelingen.	Niet direct, wel raadplegen of informeren bij inzet van de reserve en voorziening.	Binnen begroting.
2b	Frequenter bijstellen van het financieel beleid (nota's en verordeningen) naar aanleiding van wijzigingen in de wetgeving (jaarlijks bij wijziging wetgeving) en/of bedrijfsvoering (iedere 3 jaar).	Continu.	Voldoen aan rechtmatigheid en doelmatigheid.	Niet van toepassing.	Binnen begroting.

## Risicobeheersing

Wat willen we bereiken?					
Een meer integrale aanpak van het kwalificeren en kwantificeren van de risico's die een gemeente loopt en vergroting van de sturing op en beperking van deze risico's.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
3a	Meer sturen op trends en ontwikkelingen met financiële consequenties aan de hand van de adviezen van de auditcommissie.	3 <sup>e</sup> kwartaal 2023.	Een tijdige bijstelling en meer actueel overzicht van risico's ingaande de begroting 2024.	Onderzoek naar mogelijke platformen waar benodigde informatie kan worden gedeeld en opgehaald.	Binnen begroting.
3b	Een ruim voldoende financiële buffer houden om alle risico's te kunnen opvangen.	Continu.	Een weerstandsvermogen met een ratio van minimaal 1,5.	Geen.	Binnen begroting.
3c	Risico's van de ontwikkelingen van de GR BAR-organisatie voor onze gemeente in kaart brengen.	Risico's (incidenteel) en Budgettaire gevolgen (structureel) in begroting 2024.	Niet achteraf geconfronteerd worden met (financiële en personele) tekorten en beter kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen.	Geen.	Voor kosten onderzoek, het proces en frictiekosten wordt een stelpost opgenomen.

## Rechtmatigheidsverantwoording

Wat willen we bereiken?					
De invoering van deze wetswijziging Rechtmatigheidsverantwoording goed voorbereiden en ervoor zorgen dat onze organisatie klaar is voor de verandering in de wijze van het afleggen van verantwoording bij de jaarrekening 2023.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
4a	De lopende pilot Rechtmatigheidsverantwoording verlengen in 2023.	4 <sup>e</sup> kwartaal 2023	Een soepele en juiste invoering van deze wetswijziging.	Niet van toepassing, wel consultatie van raadsleden in auditcommissie.	Binnen begroting.
4b	Rechtmatigheidsverantwoording invoegen/inbedden in de financiële verordening en actuele beleidsstukken.	Continu.	Het op orde hebben van de (juridische) basis van de wetswijziging.	Niet van toepassing, wel consultatie van raadsleden in auditcommissie.	Binnen begroting.

## PROGRAMMA 5 – EDUCATIE

### Educatie is meer dan onderwijs

Onderwijs is onmisbaar voor de ontwikkeling van elk kind. Met goed onderwijs bieden wij onze kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen. Het programma Educatie richt zich op het bevorderen van de ontwikkeling van alle kinderen, het bevorderen van toeleiding naar specifieke activiteiten, de doorgaande leerlijn en doorgaande zorglijn. Het maatschappelijk middenveld is een sterke partner bij het behalen van de doelstellingen. Samenwerking zien wij als een belangrijke voorwaarde om succesvol te kunnen zijn.



Wat willen we bereiken?					
Ieder kind krijgt les op zijn of haar eigen niveau. De samenwerking met de partners in het onderwijs- en maatschappelijk middenveld wordt geïntensiveerd en over de gehele gemeente is sprake van een netwerk van kwalitatief goede scholen. Passend onderwijs is hierbij een belangrijk uitgangspunt.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	In samenwerking met de partners in het onderwijs stellen we een koersdocument op	2023	Een vastgesteld koersdocument	Consulteren en informeren	Binnen begroting
1b	Een integraal huisvestingsplan vaststellen	2023	Het toekomst bestendig maken van de onderwijshuisvesting in Albrandswaard.	Consulteren	€ 75.000 incidenteel

## PROGRAMMA 6 – SPORT

### Actief en Gezond

Sporten en bewegen is belangrijk voor een gezond gewicht en een gezonde leefstijl. Iedereen kan daarin meedoen. Daar zorgen we onder andere voor met de regeling 'Meedoen'. Binnen Albrandswaard is een zeer actief verenigingsleven, waardoor er voor elke inwoner een passende sport of hobby te vinden is. Wij koesteren onze verenigingen, zij brengen saamhorigheid en verbinding. Het is een laagdrempelige ontmoetingsplek voor veel mensen. Sport geeft individuen en groepen een gemeenschappelijke identiteit, van waaruit zij in verbinding kunnen komen met nieuwe ervaringen en andere mensen.



Hiervoor zijn gezonde en sterke verenigingen van groot belang, net als culturele initiatieven. Zij verdienen aandacht en ondersteuning van de gemeente, met wederkerigheid als uitgangspunt. Sport en cultuur hebben gedeelde belangen en zijn samen op zoek naar kansrijke lokale verbindingen. Wij trekken met elkaar op in het Akkoord van Albrandswaard.

Op dit moment zijn de sterk stijgende energiekosten een grote zorg voor onze verenigingen en culturele instellingen. Wij zijn hierover in gesprek om met elkaar een aanpak te bepalen.

Wat willen we bereiken?					
Iedereen in Albrandswaard doet mee met sporten en bewegen. Het is belangrijk voor een gezond gewicht en een gezonde leefstijl.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Stimuleren in de uitvoering van het Akkoord van Albrandswaard	2023-2026	Verenigingen vormen met elkaar een netwerkorganisatie en werken hierin effectief samen	Co-creatie	Binnen begroting met incidentele SPUK gelden
1b	Actief stimuleren rookvrije accommodaties	2023-2026	Alle sportaccommodaties in Albrandswaard zijn rookvrij	Informereren	Binnen begroting
1c	Actief stimuleren 'de gezonde kantine'	2023-2026	Alle sportaccommodaties doen mee met het programma 'de gezonde kantine'	Informereren	Binnen begroting
1d	Bewegen in de buitenruimte	2023-2026	Albrandswaard investeert in voldoende mogelijkheden om te bewegen in de buitenruimte.	Informereren	€ 50.000,-- investeringskrediet
1e	Actualiseren sportbeleid	2023-2026	Een geactualiseerde beleidsnotitie 'blijf gezichten'	consulteren	Binnen begroting
1f	Met de verenigingen een intentieovereenkomst sluiten over de toekomst van het sportpark De Omloop	2023	Vastgestelde intentieovereenkomst	Co-creatie	Benodigd budget wordt duidelijk na raadsbesluit

### Sociaal en nabij

De meeste Albrandwaarders zitten in goed in hun vel en kunnen over het algemeen hun draai goed vinden. We hebben een grote groep vrijwilligers die samen een rijk verenigingsleven mogelijk maken. Met elkaar bouwen we aan een stevige en hechte samenleving.

Sommige inwoners hebben een steuntje in hun rug nodig. En dat steuntje is er.

Iedereen kan meedoen binnen zijn of haar eigen mogelijkheden. In Albrandswaard staat welzijn en welbevinden van onze inwoners centraal. We zorgen ervoor dat

inwoners hun weg weten te vinden naar (welzijns)activiteiten, verenigingen en noodzakelijke zorg.

Iedereen hoort erbij, doet er toe, iedereen doet mee. Bijdragen aan de samenleving op je eigen manier vergroot de zingeving en geeft je een goed gevoel. We moedigen inwoners aan om bij elkaar betrokken te zijn, elkaar te respecteren en elkaar te helpen.

Inwoners nemen met elkaar verantwoordelijkheid. De informele zorg door inwoners heeft grenzen, daar biedt de gemeente hulp en ondersteuning aan degenen die omzien naar hun naasten. Factoren zoals personeelstekort in de zorg, hoge inflatie en afnemende financiële draagkracht vragen van ons een extra steun in de rug.



### Wat willen we bereiken

Elke inwoner krijgt de kans om zich te ontwikkelen.

Iedereen heeft gelijke kansen om mee te doen.

Inwoners kunnen voor zichzelf zorgen en kijken naar elkaar om.

Inwoners van jong tot oud, zijn (langer) vitaal, gelukkig en gezond.

Inwoners zijn in staat om (langer) (veilig) thuis te (blijven) wonen.

### Wat doen we al

Centrum voor jeugd en gezin (CJG) o.a. opvoedondersteuning.

Wijkteams (o.a., POH GGZ, medewerker gekoppeld aan school).

Lokale preventieagenda.

Minimaregelingen (o.a. meedoen, schoolkostenregeling etc.).

Schuldhelpverlening, schuldhelpmaatjes, vroegsignalering met partners etc.

Stichting Welzijn Albrandswaard (SWA: Vraagwijzer, vrijwilligers ondersteuning.

Mantelzorgondersteuning, ouderenwerk, jongerenwerk, buurtsportcoaches, wijkcentra, aanpak eenzaamheid, aanpak dementie, preventie etc.).

Overleg-/adviesorganen: Wonen, Welzijn, Zorg (WWZ), Maatschappelijke Adviesraad Albrandswaard (MAA).

Akkoord van Albrandswaard.

## Elke inwoner krijgt de kans om zich te ontwikkelen

Wat willen we bereiken?					
Voor iedereen, zowel jongeren als ouderen, is er werk of een activiteit te vinden die die voor de persoon zelf voldoening geeft, die bijdraagt aan zijn/haar welbevinden en die een meerwaarde geeft aan de ontwikkeling van de persoon en de samenleving.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Jongeren: samen met jongeren initiatieven ontwikkelen die bijdragen aan een gezamenlijk doel en het gemeenschappelijk nut in de openbare ruimte	Pilot 2023 evt. structureel	Stimuleren van participatie en talentontwikkeling van jongeren;	Co-creatie: Jongerenwerk, jongeren, politie, wijkregie, buurtbewoners	Programma Educatie jeugdwerk pilot 2023 evt. structureel € 10.000,-- p.j dekking Inn&prev budget
1b	Jongeren: Inzetten op een integrale aanpak van activering, preventie en voorlichting door en voor jongeren	Project vooralsnog tot en met 31 december 2023	Verminderen van jongerenoverlast	Co-creatie: Jongerenwerk, jongeren, politie, boa, buurtpreventie, wijkteam	Binnen begroting
1c	Jongeren: we verbeteren de verbinding onderwijs/jeugdhulp/welzijn om kinderen de mogelijkheid te bieden hun talenten te ontwikkelen.	2024	Kinderen en jongeren kunnen zichzelf optimaal ontwikkelen.	Overleg	Binnen begroting

## Iedereen heeft gelijke kansen om mee te doen

Wat willen we bereiken?					
Iedereen krijgt mogelijkheden om mee te doen aan werk, onderwijs, activiteiten, sport en cultuur etc. om zijn/haar talenten te ontwikkelen en om plezier te hebben.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	We stellen een lokale Inclusieagenda op.	2 <sup>e</sup> kwartaal 2023  continu	Zo min mogelijk of geen beperkingen ervaren om zich vrij te bewegen in de openbare ruimte of om mee te doen in de maatschappij en met activiteiten	Co-creatie	Volgt uit de inclusieagenda.
1b	Vergunninghouders en ontheemden zo spoedig mogelijk aan betaald werk helpen. Lokale beschermd wonen projecten verbinden met onze lokale verenigingen organisaties/winkeliers en ondernemers.	2025	Percentage (arbeids)participatie onder nieuwkomers met 25% verhogen ten opzichte van 2022.	Co-creatie	Binnen begroting
1c	Om multi-probleem huishoudens te helpen nemen we een budget op voor de inzet van de "doorbraakmethode".	Continu vanaf 2023	Snel en doelmatig Maatwerk leveren voor multi-probleem huishoudens	Co-creatie	Programma 7.6 structureel € 15.000,- vanuit reserve innovatie en preventiemiddelen
1d	Inwoners die op dit moment geen betaald werk kunnen doen te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen.	Continu	Iedere inwoner heeft een nuttige tijdsbesteding die voldoening geeft. Betaald werk blijft het uitgangspunt.	Co-creatie	Binnen begroting.
1e	Bij een (zware) hulpvraag direct welzijn betrekken om de persoon/het gezin te ondersteunen voor en tijdens het hulptraject.	Continu	Wachttijden verkorten en (jeugd)hulp normaliseren. Inzet op talentontwikkeling.	Co-creatie	Binnen begroting

## Inwoners kunnen voor zichzelf zorgen en kijken naar elkaar om

Wat willen we bereiken?					
In onze dorpse gemeenschap heeft iedereen oog voor elkaar en helpt elkaar. Wanneer iemand niet meer voor zichzelf kan zorgen en/of er (externe) hulp nodig heeft is die hulp goed vindbaar en bereikbaar.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	We voeren samen met onze partners een campagne gericht op herkenning, bewustwording, voorlichting van dementie en evalueren die. Trainingsbijeenkomsten voor ketenpartners.	2023	Een dementievriendelijke samenleving	Co-creatie	Programma 7.2 Incidenteel € 10.000,-- vanuit reserve innovatie en preventiemiddelen
1b	Ouderen: Subsidieregels opnemen voor activiteiten die eenzaamheid verminderen/voorkomen.	Vanaf 2024	Eenzaamheid onder inwoners voorkomen en bestrijden en vervreemding van de samenleving voorkomen	Overleg	Programma 7.2 vanaf 2024 structureel € 10.000,-- vanuit reserve innovatie en preventiemiddelen
1c	Ouderen: we gaan samen met de Stichting Welzijn Albrandswaard onze senioren (zilveren kracht) actief benaderen om hun kennis en ervaring in te zetten voor de gemeenschap.	Vanaf 2023	Vereenzaming en vervreemding van de samenleving voorkomen	Overleg	Binnen begroting
1d	We verbeteren de samenwerking tussen GGZ, wijkteam, woningbouwverenigingen en inwoners op het gebied van overlast door verward gedrag in de wijken.	2023/2024	Iedereen moet gelukkig en veilig kunnen wonen in Albrandswaard.	overleg	Binnen begroting
1e	Stimuleren dat Stichting Welzijn Albrandswaard en de wijkteams een communicatieplan opstellen om het loket Vraagwijzer van de Stichting Welzijn Albrandswaard en de functie daarvan te optimaliseren.	2023/2024	De vindbaarheid van hulp, ondersteuning en zorg vergroten	informerend	Programma 7.2 Eenmalig € 5.000,--



## “FIT in Albrandswaard”

Wat willen we bereiken?					
Inwoners van jong tot oud, zijn (langer) vitaal, gelukkig en gezond. Naast actief en gezond 'passen mensen in Albrandswaard en Albrandswaard past bij de inwoners. Leef gezond en gelukkig met elkaar, maak plezier met elkaar, help elkaar.					
Wat gaan we doen?		Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.
1a	Onze partners stimuleren om een actieplan inclusief campagne uit te voeren gericht op herkenning, bewustwording, voorlichting over gezondheid, bewegen, gezonde voeding verminderen alcohol/drugs etc.	2024	Bevordering gezondheid en welbevinden van de Albrandswaarders	Co-creatie	Programma 7.2 € 5000,-- voor 2023 en € 5.000,-- 2024 vanuit reserve innovatie en preventiemiddelen
1b	Verlengen en uitbreiden van de inzet POH-GGZ Jeugd (praktijkondersteuner huisartsenzorg geestelijke gezondheidszorg).	Continu vanaf 2023	Het bieden van lichtere, snelle en gerichte hulp dichtbij. Verbeteren van de samenwerking tussen huisarts, wijkteam, Indigo, Parnassiagroep en Youz. Gerichter doorverwijzen naar de specialistische jeugdhulp. Het voorkomen van minder geschikte doorverwijzingen en daardoor onnodig hoge kosten.	Samenwerken	Structureel € 100.000,--

Inwoners zijn in staat om (langer) (veilig) thuis te (blijven) wonen

Wat willen we bereiken?					
Woningen en voorzieningen in Albrandswaard helpen inwoners om langer veilig thuis wonen mogelijk te maken.					
Wat gaan we doen?	Wanneer is het klaar?	Wat is het resultaat?	Participatie.	Extra kosten + FTE in 2023.	
1a	De processen bij Jeugdhulp onderzoeken om deze sneller en efficiënter te laten verlopen. Plan van aanpak opstellen  Invoeren	1 <sup>e</sup> kw. 2024  3 <sup>e</sup> kw. I 2024  2025	Wachttijden verkorten, Snel de best passende hulp snel bieden	Raadplegen	pm
1b	De processen bij WMO onderzoeken om deze sneller en efficiënter te laten verlopen. Plan van aanpak opstellen  Invoeren	1 <sup>e</sup> kw. 2024  3 <sup>e</sup> kw. 2024  2025	Wachttijden verkorten, Snel de best passende hulp snel bieden	Raadplegen	pm
1c	Opstellen van een woonzorgvisie waarin de bijdrage van alle betrokken partijen is vastgelegd.	2023	Voldoende woningen waarin inwoners van Albrandswaard tot op hoge leeftijd zelfstandig kunnen blijven wonen.	Co-creatie	Binnen het budget Actualisatie Woonvisie (programma 2)
1d	Concrete (prestatie)afspraken maken met de woningcorporaties over wonen en zorg.	Continu	Bij nieuwbouw rekening houden met voorwaarden voor goede zorgverlening aan ouderen (geclusterd wonen).	Consulteren	Binnen afspraken met ontwikkelende partijen
1e	De mogelijkheden van domotica stimuleren (technologie en diensten voor een betere kwaliteit van leven om langer thuis wonen mogelijk te maken.).	2024	Langer zelfstandig gelukkig thuis wonen.	Informereren	Binnen begroting

## Organisatie en bedrijfsvoering

Met dit Collegewerkprogramma 2022-2026 gaat de gemeentelijke organisatie aan het werk om de ambities uit de verschillende programma's de komende jaren uit te voeren. Het college zorgt hierbij voor voldoende capaciteit en flexibiliteit in de organisatie. Zo hebben we voldoende slagkracht om de ambities en lopende projecten uit te kunnen voeren, maar ook om de werkdruk in de organisatie te beheersen.

We gaan in op een aantal onderwerpen uit het collegewerkprogramma die over meerdere programma's gaan en een relatie hebben met de gemeentelijke organisatie en de bedrijfsvoering.

### Ontwikkelingen GR BAR-organisatie.

De colleges van Barendrecht en Ridderkerk hebben overeenstemming bereikt over het uitgangspunt dat de beleids- en uitvoeringstaken, die de BAR-organisatie nu vervult, 'gemeente-specifiek' georganiseerd gaan worden, deels binnen de huidige BAR-organisatie maar voornamelijk in een eigen gemeentelijke organisatie. Voor uw beeld: op dit moment zijn ca. 700 medewerkers van de GR BAR-organisatie werkzaam in beleids- en uitvoeringstaken. Het gaat dus om een ingrijpende reorganisatie. De bedrijfsvoeringstaken, waarin ca. 250 medewerkers werkzaam zijn, blijven grotendeels binnen de BAR-organisatie uitgevoerd worden, zo is op dit moment de verwachting.

Wij vinden het noodzakelijk inzicht te krijgen in de omvangrijke formatieve effecten, de negatieve consequenties en noodzakelijke compenserende maatregelen als gevolg van de te verwachten wijziging van de BAR-organisatie waartoe de gemeenten Barendrecht en Ridderkerk hebben besloten. Het college heeft daarom adviesbureau Berenschot opdracht gegeven om een onderzoek hiernaar uit te voeren. Tegelijkertijd gaan wij samen met de gemeenteraad een duurzaam langere termijn perspectief ontwikkelen voor de toekomst van onze gemeente. Hiertoe bereiden wij een gesprek met de gemeenteraad voor over de kracht van onze gemeenschap, de ambities en zelfstandigheid van onze gemeente en de eisen die dat stelt aan de ambtelijke organisatie. Hiermee bepalen wij onze eigen koers en staan wij gesteld voor de toekomst.

Om over voldoende ambtelijke capaciteit en flexibiliteit in deze onzekere tijden te blijven beschikken, zorgen we er voor dat een gezonde bedrijfsvoering en dienstverlening voorop staat. Hiervoor zijn naar onze inschatting de komende jaren een breed scala aan frictie- en organisatieontwikkelkosten. Wij stellen voor deze aan te ramen in de begroting 2023-2026.

- *Frictie- en Organisatieontwikkelkosten door ontwikkelingen GR BAR-organisatie => € 600.000,- cumulatief.*

### Prijzen, inflatie en arbeidsmarkt.

Door de sterk oplopende inflatiecijfers komen niet alleen alle consumentenprijzen, maar ook de begrote kosten van de gemeente onder druk te staan. In de Voorjaarsnota 2023 was het indexcijfer nog 2,2 % maar dit is sindsdien door het Centraal Planbureau bijgesteld naar 4,3%. We stellen dan ook voor om dit reële percentage door te voeren en de begroting 2023 hierop aan te passen.

- *Extra indexatie Begroting 2023-2026 van 2,2% naar 4,3% => € 150.000,- cumulatief.*

Het is de verwachting dat de lonen en salarissen maar ook de pensioenbijdragen sterk zullen gaan oplopen. Gezien het feit dat in de GR BAR-begroting hier geen rekening mee wordt gehouden, willen we om "gaten" in onze begroting te voorkomen rekening gaan houden met een verhoogde werkgeversbijdrage van ongeveer 3% per jaar. Daarom voeren wij een stelpost GR BAR-bijdrage op waarin alvast met deze ontwikkeling rekening wordt gehouden.

- *Stelpost extra GR BAR-bijdrage loon- en pensioenontwikkelingen => € 200.000,- cumulatief.*

Financiële vertaling CollegeWerkProgramma 2022-2026.		(bedragen x € 1.000)		(+ = voordeel/- = nadeel)	
<b>Programma 1 Openbare Orde &amp; Veiligheid en Algemeen Bestuur.</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1	Vergroten zichtbaarheid handhavers.	-70	-70	-70	-70
2	Zorg en Veiligheid - Opstellen integrale aanpak.	-50	0	0	0
3	Ondermijning - Extra voorlichting ondernemers en inwoners.	-30	-30	-30	-30
4	Communicatie - Verder vormgeven van interactieve communicatie.	-10	-10	-10	-10
5	Communicatie - Uitbreiding bestuurscommunicatie structureel.	-80	-80	-80	-80
6	Wijkregie - Onderzoek gelote dorpskernraad.	-20	0	0	0
7	Wijkregie - "Meer Albrandswaarders doen mee".	0	-20	0	0
8	Introduceren hedendaagse aanpak van participatie.	0	-30	0	0
9	Dienstverlening - Bouwen aan een nieuwe organisatie en goede dienstverlening door BAR-ontwikkelingen, frictie- en organisatieontwikkelkosten.	-600	-600	-900	-1.200
<b>Totaal Mutaties Programma 1:</b>		<b>-860</b>	<b>-840</b>	<b>-1.090</b>	<b>-1.390</b>
<b>Programma 2 Ruimtelijke Ordening, Wonen &amp; Economie..</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1	Uitwerking van de Omgevingsvisie in gebiedsprogramma's.	-60	0	0	0
2	Onderzoek nieuwe bouwlocaties en transformeren vastgoed.	-100	0	0	0
3a	Actualisatie Woon(Zorg)Visie.	-40	0	0	0
3b	Onderzoek alternatieve woonvormen.	-50	0	0	0
4	Nieuw te vormen Reserve Projectontwikkelingen, storting in 2025.	0	0	-1.500	0
<b>Totaal Mutaties Programma 2:</b>		<b>-250</b>	<b>0</b>	<b>-1.500</b>	<b>0</b>
<b>Programma 3 Buitenruimte.</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1	Vergroening buitenruimte en stimuleren bewoners tot klimaatadaptatie.	-5	0	-50	0
2	Opstellen Groenvisie en uitvoeringsplan.	-50	0	0	0
3	Opstellen mobiliteitsvisie (exclusief uitvoering 2024 en verder)	0	-50	0	0
4	Stimuleren deelmobiliteit en bereikbaarheid Openbaar Vervoer (investering € 150.000,-)	-10	-10	-10	-10
5	Herziening Evenementenbeleid.	0	-15	0	0
6	Visualisatie Geschiedenis en Cultuurreis Albrandswaard.	-15	0	0	0
<b>Totaal Mutaties Programma 3:</b>		<b>-80</b>	<b>-75</b>	<b>-60</b>	<b>-10</b>
<b>Programma 5 Educatie.</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1a	Integraal huisvestingplan Onderwijs/Kinderopvang => Investerings volgen daaruit.	-75	p.m.	p.m.	p.m.
1b	Nieuw te vormen Reserve Huisvesting Onderwijs, storting in 2024.	0	-1.500	0	0
<b>Totaal Mutaties Programma 5:</b>		<b>-75</b>	<b>-1.500</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Programma 6 Sport.</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1	Investerings onderhoud huidige terrein De Omloop (2e € 80.000,- in 2023 en 2024).	0	-10	-20	-20
2	Bewegen in de buitenruimte (investerings incidenteel € 50.000,- in 2023).	0	-7	-7	-7
<b>Totaal Mutaties Programma 6:</b>		<b>0</b>	<b>-17</b>	<b>-27</b>	<b>-27</b>
<b>Programma 7 Sociaal Domein.</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1	Opstellen communicatieplan en campagne bevordering gezondheid en welbevinden inwoners.	-5	0	0	0
2	Praktijkondersteuning huisartsen GGZ (POH GGZ)	-100	-100	-100	-100
<b>Totaal Mutaties Programma 7:</b>		<b>-105</b>	<b>-100</b>	<b>-100</b>	<b>-100</b>
<b>Financiën en Bedrijfsvoering.</b>		<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>
1	Extra indexering begroting 2023 en verder van 2,2% (Primair) naar 4,3% (Opgave CPB).	-150	-300	-620	-940
2	Stelpost GR BAR-organisatie CAO ontwikkelingen en premieverhogingen (3%).	-200	-400	-600	-800
3	Stelpost WMO (open einde regeling HH en doelgroepenvervoer) aanvullen ivm jaarlijkse overschrijding.	-100	-200	-300	-400
<b>Totaal Mutaties Financiën en Bedrijfsvoering:</b>		<b>-450</b>	<b>-900</b>	<b>-1.520</b>	<b>-2.140</b>
<b>TOTAAL Financiële vertaling CollegeWerkProgramma 2022-2026:</b>		<b>-1.820</b>	<b>-3.432</b>	<b>-4.297</b>	<b>-3.667</b>

## **Opbrengsten consultatieronde CWP 2022-2026.**

Op 17 en 18 oktober zijn burgemeester en wethouders in gesprek gegaan met inwoners en gemeenteraadsleden over hun plannen voor de komende vier jaar. De gesprekken waren geanimeerd. In algemene zin werden de uitgangspunten voor de komende vier jaar herkend en onderschreven. Tegelijkertijd zijn er ook accenten gelegd en wensen meegegeven op het gebied van wonen, veiligheid, groen, afval, verkeer, duurzaamheid, economie, cultuur, onderwijs, sport en zorg. De belangrijkste punten treft u hierbij aan.

### **Openbare Orde en Veiligheid en Algemeen Bestuur**

De aandachtspunten, Jeugd en Jongerenaanpak, Integrale aanpak Zorg en Veiligheid, Zichtbare Handhaving en Toezicht en Ondernijning werden door de aanwezigen onderschreven. Onderstreept werd het belang van zichtbare toezicht en handhaving door o.a. de boa's. Verder zijn suggesties gedaan om apps te gaan gebruiken in het kader van de opsporing.

Er werden vragen gesteld over de gevolgen van het stoppen van de BAR samenwerking in zijn huidige vorm en de effecten daarvan op de toekomst van Albrandswaard. Dit heeft er toe geleid dat een extra speerpunt is toegevoegd over het bouwen van een nieuwe organisatie met als basis dat Albrandswaard een zelfstandig gemeente blijft.

### **Ruimtelijke Ordening, Wonen en Economie**

Bouwen en wonen was een onderwerp waar veel belangstelling voor was en wat onze inwoners direct raakt. Nieuwbouw kwam in ieder gesprek aan de orde en het collegewerkprogramma staat daar ook uitgebreid bij stil. Men maakt zich wel zorgen over de haalbaarheid van onze bouwambities: hebben we wel voldoende locaties en financiële middelen? In 2023 verwacht het college samen met raad besluiten te nemen over de Omloop en het Antes terrein.

De omvorming naar een duurzame economie is een onderwerp wat op verschillende momenten en aan verschillende tafels besproken werd.

### **Buitenruimte**

Op beide avonden ging voor onze buitenruimte de meeste aandacht uit naar verkeer en groen. De verkeersveiligheid in onze dorpskernen moet beter worden. Het gaat dan om 30 km zones waar dat mogelijk is en de aanleg van meer en betere fietspaden. Hoe we dit gaan doen wordt in 2023 uitgewerkt in een Mobiliteitsvisie.

Ook over het behoud van het groen in onze gemeente en de manier waarop dat moet gebeuren is veel gesproken. Bij het maken van de Groenvisie betrekken we dan ook alle relevante organisaties.

De gesprekken op het gebied van duurzaamheid gingen over of de gemeente financieel moet bijdragen aan het verduurzamen van de woningvoorraad. Raadsleden hebben opnieuw aangegeven dit een belangrijk onderwerp te vinden en willen hier nauw bij betrokken worden.

### **Financiën**

Bij het onderwerp financiën werd het gesprek gevoerd over nut en noodzaak van (grote) investeringen. Vooral de vraag of een voorgenomen investering wel door iedere bewoner noodzakelijk gevonden wordt en wat dan de maatschappelijke opbrengst is en hoe we dit kunnen meten. Het college begrijpt de vraag en heeft dit in het CWP meegenomen.

### **Educatie**

Zowel raadsleden als inwoners zijn blij met de aandacht voor educatie en onderwijshuisvesting. Er is dringend behoefte aan meer lokalen om onderwijs te geven en zowel de scholen als de gemeente willen een doorgaande leerlijn ontwikkelen voor alle kinderen in het basisonderwijs. De behoefte aan informatie en inzicht over de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente en de schoolbesturen is groot. De komende periode gaan we met alle betrokkenen in gesprek.

### **Sport**

Er is een aantal vragen gesteld over de gezondheid van jongeren. In de koers die is gekozen is aandacht voor o.a. rookvrije sportaccommodaties, gezonde voeding stimuleren en investeren in bewegen in de buitenruimte. Sport is en blijft een belangrijke manier om de gezondheid van jonge kinderen positief te beïnvloeden.

### **Sociaal Domein**

Er zijn vragen gesteld over het realiseren van een lokale voedselbank. Het college staat positief tegenover dit soort initiatieven vanuit de samenleving maar neemt hierin niet zelf het initiatief.